

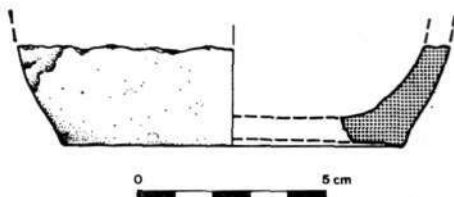
(Dodatek)

V članku *Dve staroslovanski grobišči z ozemlja loškega gospostva*, objavljenem v Loških razgledih XXII, 1975, 11 ss, je potrebno popraviti (1) in dopolniti (2):

1. Analogije za bronasto pasno spono z Gorenje Save (1. c., 11, 17, T. 1, 2), ki so našteje v prvem odstavku na str. 17 (München-Englschalking, Sahlenburg-Galgenberg, Alkersum), niso le z nekdanjega bavarsko-alamanskega, ampak s širšega današnjega *nemškega* ozemlja.

2. Z grobišča Srednje Bitnje hrani Lojze Zavrl, Srednje Bitnje 46, odlomek ostentja in dna lončene posode, ki ga je našel 27. maja 1962 na prekopanem arealu grobišča. (O najdbi je podpisanega obvestila dipl. arheol. Nada Osmuk, ZSV Nova Gorica, tov. Lojze Zavrl pa je keramični odlomek ljubeznivo izročil v objavo. Obema prisrčna hvala!) Odlomek je del posode, verjetno lonca, iz sivočrne glin (dno je na notranji strani svetlo rjave barve), pomešane z drobnim peskom; prelom je svež, črn, površina pa zglajena, a luknjičava; pr. dna 9,1 cm, dl. odlomka 8,5 cm, viš. 2,9 cm, db. stene 0,7

cm, db. dna 0,8 cm. Pri izdelavi je posoda stala na lončarski plošči in je zato dno videti rahlo vbočeno, obrobje dna pa je poudarjeno, ker se je še mehka glina posedla niže od nivoja plošče (risba!) — Pri-

Odlomek lončene posode z grobišča v Srednjem Bitnju. (Risba D. Knific-Lunder)

merjava keramičnega fragmenta z že objavljenima bitenjskima posodama (A. Valič, Arheološki vestnik XIII-XIV, 1962-63, 571 s. T. IV, 1,3) kaže, da je obravnavana odlomek ostanek *tretje* lončene posode s staroslovanskega grobišča v Srednjem Bitnju.

Timotej Knific

ANONIMNO PESNIŠTVO IZ NARODNOOSVOBODILNE BORBE V SELŠKI IN POLJANSKI DOLINI

(Dopolnitev)

V Loških razgledih 1975 sem čital v članku *Anonimno pesništvo iz NOB v Selški in Poljanski dolini* odlomek pesmi *Zrtvam* z datumom 3. 8. 1943 in s pripombo, da avtor pesmi ni poznan in naj javi avtorja pesmi tisti, ki mu je o njem kaj znanega. Avtor te pesmi je v Gorenji vasi 17. 11. 1927 rojeni Miloš Gregorčič, ozadje pesmi pa je naslednje:

Dne 1. 8. 1943 je bila krasna sončna nedelja. Na veliki skali sredi Sore se je kopalo troje prijateljev, ki so se tudi vozili po Sori na malem čolnu. Vsi trije so bili tako rekoč skupaj zrasli, najstarejši pa je bil 1926. leta rojeni Jakob Primožič, ki je bil kljub trpki mladosti živahen in bister fant ter najboljši tovariš. Omenjenega dne pa ni bil posebno razpoložen, bil je nenavadno molčeč in zamišljen. Preden so se ločili, je povedal, da ima poziv za nemško vojsko, kjer bi se moral javiti dne 2. 8. 1943 zjutraj. Priznal je tudi, da bo namesto v okupatorsko vojsko šel k partizanom, kar je storil še

isti večer. Dne 2. 8. 1943 zjutraj se je pričela nesrečna hajka, ki je bila tudi ognjeni krst Prešernove brigade. Dobremu »Jakcu« ni bilo usojeno, da bi jo preživel, padel je 3. 8. 1943 v Žirovskem vrhu. Njegov prijatelj Miloš je napisal v njegov spomin pesem, ki se v celoti glasi:

*Strojníc odmev, granat strašni spev
se žlival v večerni je mrak,
nad gozdom letalo je bombe metalo,
za narod bil boj se težak.
A vtihnil je grom, izdan bil je dom,
tam trupla krvava leže
in v zemlji domači, ki tujec jo tlači,
telesa junakov trohne.
Na jasi brez krste, bojevnikov vrste,
komaj pokriti s prstjo,
še včeraj so zdravi bili —
a danes gnijo.
Za svobodo pali in niso se bali
ne smrti ne ran,
kri svojo so lili in kruto se bili,
da crkne tiran.*

*In smrt jim je ljubša bila,
ko robstvo polno gorja,
dom hteli so oteti,
a morali so umreti.
Zastal jim je dih, zastalo srce,
prestana je bol, prestano gorje,
a njihov bo duh med nami živel
in njihov bo glas nam v srcih zvenel.*

Avtor te pesmi je napisal še več pesmi. Tako je npr. ob dogodkih, ki jih opisuje (na strani 382, drugi in tretji odstavek) Fr. Saje v svoji knjigi *Belogardizem*, v oddelku *Sentjošt nad Vrhniko*, avtor pesmi *Zrtvam* dne 12. 7. 1942, ko je zvedel za te dogodke, v mladostnem ogorčenju (ni štel še 15 let) napisal tole pesem:

*Umor ljudi, požig vasi,
to bratje vera ni!
Kdor meč namaka v lastno kri,
ta vreden ni, da še živi.
Sovražnike ljubiti,
Zveličar nas uči,
za geslo »vse pobiti«,
izrekli ste se vi.
Mar res zaman prelita
je Krista sveta kri,
ki on ja daroval je
za bratstvo vseh ljudi?
Zdaj smrti seme ste zasjali,*

*a mi ko eden bomo vstali
in v tla vas bodemo steptali,
a vi zaman prosili in zaman jokali.*

Ko je bila na glavo partizana Bara razpisana nagrada več tisoč mark in se je zanjo potegovalo petero ljudi, ki pa ni so uspeli, ker so štirje padli od roke, ki je nanjo bila razpisana nagrada, peti pa je zbežal na Koroško v varstvo Nemcev, je Miloš tedaj napisal tole pesem:

*Nad nami besnijo nevihte neba,
pred nami sovražni so vrazi,
ob strani nam garda belih divja,
za nami smrt črna se plazi!
To naša je pot, s krvjo znamovana
in naša so srca sovražnika cilj,
na glave je naše nagrada pisana,
ki mnog bi jo rad zaslužil, dobil.
A vendar,
v srcih naših ni trepeta,
sledu bojazni ni v nas,
do zadnjega, da domovina bo oteta,
sovragu damo mi poraz!
Tokrat, ko svoboda nam spet zasije
in konec našega bo bojevanja,
takrat hinavci, podleži, barabe,
se bojte naš'ga maščevanja !!!*

Slednja pesem nosi samo letnico 1943.

Dr. Milan Gregorčič

DNEVNE MIGRACIJE V OBČINI ŠKOFJA LOKA

Najpopolnejši pregled migracijskih tokov (mišljena je dnevna migracija) je mogoče dobiti iz popisnih podatkov, saj mora tedaj sleherni (zaposleni) občan povedati, kje je zaposlen (mišljen je predvsem kraj zaposlitve, ne pa panoga in podobno), kraj bivanja pa je tako osnovna informacija o vsakem prebivalcu. Pri analizi dnevne migracije v občini Škofja Loka smo se oprli na popisne podatke za leto 1971. To analizo je za nas opravil Geodetski inštitut SR Slovenije. V ta namen je bil izdelan poseben program za računalniško obdelavo popisnih podatkov, s katerim je bilo pokrito celotno območje občine Škofja Loka. (Program predstavlja pomemben stranski dosežek pri izdelavi te študije, saj je uporabljiv tudi v drugih občinah.) Podatki so resda nekoliko zastareli, vendar je popis v letu 1971 predstavljal edini vir, če smo hoteli dobiti celostno informacijo o dnevni migraciji za območje občine. To analizo smo kasneje dopolnili z nekate-

rimi dodatnimi, toda parcialnimi analizami, o katerih tukaj ne poročamo.

Program računalniške obdelave dnevne migracije oziroma obdelava popisnih podatkov nam je dala za vsako naselje v občini Škofja Loka naslednje informacije:

— koliko je domačinov zaposlenih v naselju (notranja migracija v naselju),

— kolikšna je dnevna migracija v naselje iz drugih krajev (imigracija v naselje),

— koliko je skupaj zaposlenih v naselju,

— kolikšna je dnevna migracija iz naselja v druge kraje (emigracija iz naselja).

Skoraj samo po sebi je umevno, da so pri dnevni migraciji v naselje in pri dnevni migraciji iz naselja zabeležena tudi imena krajev, iz katerih prihajajo na delo (in koliko iz posameznega kraja), in imena krajev, v katera odhajajo (in koliko v posamezen kraj). To nam je omogo-